

2001-yil fevral oyidan
chiqa boshlagan

BUYUK KELAJAKNI BIRGA QURAMIZ!

BUXORO YOSHLARI

2024-YIL,
MART, № 5-6
(515-516)

Ijtimoiy-siyosiy, ma'naviy-ma'rifiy, adabiy-badiiy gazeta

ЯНГИ МАВСУМИГА СТАРТ БЕРИЛДИ

2022 йилда бевосита Президентимиз раҳбарлигига ёшларни
қўллаб-қувватлаш, иқтидор ва истеъоддларини юзага
чиқариш, уларнинг бўш вақтларини мазмунли ташкил этиши
мақсадида бир қатор муҳим лойиҳалар амалга оширилди.

BESH
TASHABBUS
OLIMPIADASI

Ўтган 2023 йил давомида "Беш ташаббус" олимпиадасининг икки мавсуми доирасида маданият, санъат, спорт, IT ва бошқа касблар ва йўналишлар қамраб олинди. 20 дан ортиқ танлов ва мусобакалар ташкил этилиб, биринчи мавсумда 268 733 нафар, иккинчи мавсумда 279 989 нафар ёшлар жал этилди.

Амалга оширилган ишларнинг мантиқий давоми сифатида Олимпиаданинг навбатдаги 2024 йил биринчидан

мавсуми доирасида 25 та танлов ва мусобакалар ўтказилиши белгиланди. Жўмладан, жорий йилнинг 10 февралдан бошлиб, "Беш босқичли беш ташаббус" олимпиадасининг 2024 йил биринчи мавсумида иштирок этиш учун 400 мингдан ортиқ ёшлар ҳамда жамоалар рўйхатдан ўтишиди.

"Ёш китобхон оила", новвойчлик, ёш қурувчи, армрестлинг, ёш мусаввир, "Мушоира", "Ибрат фарзандлари" чет тиллар,

дизайнерлик, электромонтаж устаси, пайвандаш устаси йўналишлари кўшилган.

Бударнинг барчаси олий мақсад – жамиятимизда билимли, соғлом, меҳнатсевар ёшлар, ишбилиармон тадбиркорлар, меҳрибон ота-оналар ва фаол fuқаролар авлодини шаклантиришга хизмат килади.

Шахзод Турдиев,
вилоят ёшлар ишлари бошқармаси
матбуот котиби.

Сабина
"ПАРИЖ-
2024" га

йўлланма олди

Италияning Бусто-Арцизио шаҳрида бокс бўйича Париж-2024 ёзги Олимпия ўйинлари учун лицензион турнирнинг ҳал қиувлечи жанглари давом этмоқда.

Мусобақа доирасида Ўзбекистон тер-
ма жамоаси аъзоси Сабина Бобоқулова
(-50 кг) чорак финал жангини ўтказди.

Япониялик Ринко Киношитага қар-
ши кечган баҳса ҳамюртимиз ҳакамлар
қарори билан 4:1 хисобида ғалаба
козонди ва Париж-2024 ёзги Олимпия
уюйинлари учун чиптани ютиб олди.

Парижга йўлланма муборак, Сабина!

"ЖАСОРАТ МАКТАБИ"

профилактик ҳисобда турган ёшлар ҳаётида бурилиш ясади

Бухоро вилояти ҳарбий-маъмурий сектори, Бухоро ҳарбий гарнизони ҳамда Ёшлар ишлари агентлиги вилоят бошқармаси томонидан ташкил этилган "Жасорат мактаби" ўқув йигини якунланди.

Мазкур тадбир доирасида ички ишлар органларида профилактик назоратда турган 75 нафар ўйигитлар ўн кун давомида Бухоро туманидаги ҳарбий қисмда бўйдилар. Ҳаётда йўлини топа олмаёттан, профилактик ҳисобда турган, баандиги таъминланмаган ёшлар учун бундай тадбирларнинг ташкил этилиши улар ҳаётида катта бурилишлар ясади.

Иштироқчilar ҳарбий либосларда ўзларини Ватан химоячисидек ҳис қилиб, армия ҳаёти билан яқиндан танишидилар. Машқлар жараёнида тобландилар. Улар ҳарбий қисмда ўтказган кунлари давомида миллий армиямиз сафларида хизмат қилаётган аскар ва офицерларнинг ҳаётига кириб боришиди. Айниска, ҳарбий курол-яроғлар ва техникалар хақида маълумот берилган уларда қизиқиши ўфтоди.

- Тўғриси, ҳарбий қисмдаги ўн кунлик "саёҳат" имиз менга ҳам руҳан, ҳам жисмонан куч бағишлади. Шу пайттacha ота-онамнинг сўзига кирмай, бебошлиқ қилиб юрганларидан ўзим хижолат тортдим. Ўйлаб қарасам, мен ҳеч качон ўзимга: "Келажакда ким бўйламан?" -деган саволни ҳам бермаган эканман. Ҳарбий қисмдаги

ҳаёт эса менга орзу, мақсад нима англатди. Келгусида мен, албатта, ҳарбий бўйламан,-деди иштироқчилардан бири.

Бундан ташқари, жанговар спорт ўйинлари, мальявий-мәтирий тадбирлар ҳамда қасбга йўналтиришга қаратилган тренинглар ўтилди. Бухоро шаҳридаги "Ишга марҳамат" мономаркази, Савдо-саноат палатаси вилоят бошқармаси томонидан турли йўналишларда қасбий маҳоратлари оширилди.

"Жасорат мактаби" якуний тадбирида вилоят ҳокими, ҳар-

бий-маъмурий сектор раҳбари Ботир Зарипов сўзга чиқиб, ёшларнинг бу ерда олинган билим ва қўнинмалари ҳаёт мактаби вазифасини ўташига ишонч билдириди.

- Ҳар бир ўзбек ўғлони ақслини таний бошладики, болалигидан ҳарбий бўлиш, Ватанга, эл - юрти, оиласига хизмат килиш истаги билан улгаяди. "Жасорат мактаби" эса бу каби орзулар дебочаси. Бу ерда олган қўнинма, билим ва қасб малакаси келгуси ҳаёт йўлинигизда шамчироқ бўлиб, ҳаётингизнинг ҳар бир

палласида аскотади,-деди вилоят раҳбари.

Шундан сўнг йигинга жал қилинган ёшлар орасида соглом турмуш тарзини тарғиб этиш ҳамда уларнинг спорт билан мунтазам шугуланишлари учун ўтказилган баскетбол бўйича "Вилоят ҳокими кубоги", ҳарбий эстафета бўйича "Бухоро ҳарбий гарнизони бошлиги кубоги", арқон тортиши бўйича "Ички ишлар бошқармаси бошлиги кубоги", турнида тортилиши бўйича "Вилоят солиқ бошқармаси бошлиги кубоги", шахмат бўйича "Давлат хавфисизлик хизмати вилоят бошқармаси бошлиги кубоги" ўйинлари голиб ва совриндорлари тақдирланишиди.

Тантанали тадбир ҳарбий хизматчилар ва ўқув йигини иштироқчиларининг минбар одидан саф тортиб ўтишига уланди.

Ботир Зарипов "Жасорат мактаби" ўқув йигини иштироқчилари билан ҳам учрашиди. Улар билан дилдан сухбатлашди. Ёшларнинг таклиф ва муаммолари тингланди. 20 дан ортиқ таклиф ва мурожаатлар келиб тушди. Ботир Зарипов мурожаатларни ижобий ҳал этиши юзасидан масъулларга қатъий топширилар берди.

"Бухоро"
клубига янги
футболчилар
келди

"Бухоро" футбол клуби жамоа
бош мураббийи Үлугбек
Бақоев жамоага 24 нафар янги
футболчилар келганини билдириди.

Улар орасида мамлакатимиз футболининг ёрқин юлдузлари саналган дарвозабон Ширинбой Абдуллаев, ҳимоячилар Вигалий Денисов, Артём Филиппосян, Давронбек Ҳошимов, ярим ҳимоячилар Фозил Мусаев, Жасур Ҳасанов бор.

Футболчилар кенг оммага расман таништирилди ва уларга тантанали равишда исмлари туширилган футболкалар топширилди.

Акмал китоб-дафтарини йигиштириди, сумкасига солди. Шошилиб чиқа туриб, синфдоши Лазизга урилиб кетди. Лазиз нимадандир хижилмикан, бу "туртуб"ни ҳазм қиломай, уни итариб юборди, бир пасда икки тенгдоши бир-бири билан ёқалашиб қолишиди...

Орадан кўп ўтмай, бунақа ҳолат яна содир бўлди...

Кейин яна...

Натижада синfnинг ўғил болалари иккита бўлинниб, жанжал чиқаришиди. Синф раҳбари Азима Норпӯлатова бу ҳолатни билган ондаёқ ўқувчиларни тартибга чакириб, улар билан гаплашиб олишга қарор килди.

- Мен шошиб тургандим, уни бехос тутишиб юбордим, - изоҳ берди Акмал.

- Кейинги сафар ҳам шошиб турмагансан, атай қилдинг, - жаҳали чиқди Лазизнинг.

Устоз синф йигини орқали болаларни яратшириб кўйди.

Лекин аддат тинмади, кураш

зимдан давом этаверди. Ўқитувчилар нигоҳида болалар "ярашишган" эди, холос. Ҳолатга юқори синф ўқувчилари ҳам қўшилишиди.

Устоз ота-оналар йигилиши ўтказди, беш-ён нафар оналар келишиди, оталар икки нафаргини. Ҳолат бир қараганда, оддий тортишувга ўхшарди, аммо, болалар руҳиятида катта ўзгариши юзага келганди. Синфда, мактабда ўқувчилар тараф-тараф бўлиб олишган, иккита бўлинниб қолишиганди. Бу эса яхшиликка олиб келмаслиги аниқ. Қайта-қайта ташкил қилинган билан йигиналарга оналар келишиди, оталар эса ҳар доимига ўч-тўрт нафаргини, холос...

Болангиз жанжал бошлига, эшитдингизми? Ўғлингизнинг хули оғиз йўлга ўтепти? У ўсмир ёнда, ҳозир сиз унга ҳаммадан ҳам кўпроқ керакси! Мўйлови сабза урган, ўсмирликдан йигитликка ўтмоқда, ўргатишингиз керак, маслаҳат беришининг шарт бўлган ҳолатлар остоносида у, унумадингизми? Рўзгор учун еляпсиз, жонингизни жабборга бериб ишлайпсиз, аслида, нима максадда? Албатта, кора қўзларингизнинг камолини кўриш учун! Кизингиз-у ўғлингизни "одам" қилиш учун! Бир кунгина дунё ташвишини ортга суруб, мактабга келинг, болангизнинг синф раҳбари билан сұхбатлашинг,

дилбандингизнинг одобини, дўстларини суриштиринг, таълим жараёнида сабоқни ўзлаштиришини кузатинг, нима йўқотасиз? Эртага бошингизни чанталлаб қолишидан аввал, шу бошни бир ишлатинг, мактаб билан алоқани мустаҳкамланг. Сиз эрта тонгдан, кечга қадар ишдасиз, ўғлингизнинг аксариёт вақти мактабда ўтади, кизиқинг-чи, у тарбиянгиз ва азобларингизга яраша фарзанд бўляпти? Обрўйингизни тўкиб кўймаяптими?

Нуроний отахону онахонлардан эшиттанимиз бор: "Киз бола тарбиясига онага, ўғил бола тарбияси отага тан!" Бу хикмат ҳамон ўз "чўғини" сўндирамаган. Устозлар

тарбия учун минг битта таъсирли восита топишмасин, ота-онанинг тарбияси бирламчи бўлиб қолаверади! Болани едириб-ичирадиган, кийдириб кўядиган, шароит яратиб берадиган ота-она! Кўпол қилиб айтганда, ота-она "ишлаб чиқарган маҳсулот бола"нинг тарбияси, жамиятда ўзини тутиши, юриш-туриши барчасига жавобгар!

БОЛАНГИЗГА ВАҚТ АЖРАТАСИЗМИ?

Бутун боринг! Бутун унинг устозлари билан сұхбатлашинг, ўртоқларини суриштиринг, фанларга кизиқишини аниқланг.

Давоми 3-бетда

Аёлга эътибор – келажакка эътибор

Бугунги кунда хотин-қизларга берилаётган эътибор назарида, "Қайси давлатнинг маънавий қиёфасига баҳо бермоқчи бўлсангиз, шу жамиятда аёлларга нисбатан муносабатни кўриб, хуласа килинг" дейилади.

Мамлакатимизда аёл ва қизлар факат хос байрамлар арафасида эмас, ҳамиша юксак даражада эътибор кўрсатиб келинмоқда. Зоро, жамият ва давлат юксалишига хисса кўшашётган илм-фан, қасб-хунар, техника ва технология, яратувчаник ва ташабbusкорлик йўлида мезоний изланётган аёлларни кўллаб-куватлаш - келажак авлодни кўллаб-куватлашди.

Улар фаолияти ва ташабbusларини, фаоллигини ҳар томонлама ошириши борасида турли соҳалардаги сайб-харакатлари мезоний таҳлил қилинадиган бўлса, хотин-қизларнинг давлат бошқарувидаги удуши 2017 йилдан хозирга қадар 27

фоиздан 35 фоизга етганини кўриш мумкин. Сўнгти 5 йилда ишбилармон аёллар сафи икки баробар кенгайиб, ўз бизнесини йўлга ўтган тадбиркор хотин-қизлар сони 205 мингдан ошиди. "Аёллар дафтари" бўйича 1 трилион 234 миллиард сўм хисобиди қарийб, 994 минг нафар хотин-қизнинг муаммоси ҳал этиди. Ижтимоий ёрдамга муҳтож 690 мингдан зиёд оиласа манзили ёрдам кўрсатилиб, 116 мингта нотинч оиласа мухит соғломлаштирилди. Олийгоҳларда таълим олаётган 1 миллион 300 минг нафарга якин талабанинг ярмидан кўпли - 653 минг нафардан зиёдни қизлар ташкил этмоқда. 181 500

нафардан ортиқ қизларимиз учун имтиёзли таълим кредитлари ажратилган бўлса, "Бир миллион дастурчи" лойиҳаси доирасида таълим олган ёшларнинг 47 фоизи қизлардан иборат. Бундан ташқари, сўнгти етти йилда 5 247 нафар аёлларимиз фан доктори ва ўз соҳалари бўйича фалсафа доктори иммий даражасини олди. 11 нафар аёл фан соҳасидаги энг юксак даражага сазовор бўлди. 6 миллион 500 минг нафардан зиёд аёллар тиббий текширувдан ўтказилиб, уларга зарур маслаҳат ва амалий ёрдам кўрсатилиди. Бу каби амалий ишлар рўйхатини яна давом эттириш мумкин. Айниқса, юртимизда "Қизлар академияси" платформаси яратилиб, 100 минг нафар хотин-қизларимизга молиявий, ҳуқуқий, психологияк, репродуктив билим бериши йўлга қўйилиши хотин-қизларнинг хаётдан розилик ва мамнун кайфиятда завқланиб яшашига мадад беради.

Ситора Умарова,
Бuxoro давлат Педагогика
инstituti доценти.

Диний бағрикенглик турли дин вакиллари эътиқодидаги мавжуд ақидавий фарқдан қатъи назар, барчанинг ёнма-ён, ўзаро тинч-тотув яшашини англатади. Ўзбекистонда барча дин вакилларининг анъана ва урф-одатларини амала ошириши, диний удумларини адо этиши учун имкониятлар яратилган ва бир-бирига хурмат қўзи билан қараш давлат сийесатининг асосий тамоилига айланган.

Миллатлараро тотувликни, тинчлик ва осойишталикини, хавфзисликни таъминлашни янада мустахкамлаш учун уни ёшларга тушунириши, улар ўртасида учрашув, сұхбатлар ҳамда семинар-тренинглар уюштириш ёшлар онтига кўп миллатли ягона, ахил оила туйғусини сингдиришга замин яратади.

Худди шундай семинар-тренинг Журналистларни қайта тайёрлаш маркази ташаббуси билан Бuxорода бўлиб ўтди. "Динлараро ва бир дин ичида бағрикенглик масалалари" мавзусидаги мазкур семинар-тренингда Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмита ходимлари, диний конфессиялар вакиллари, нодавлат

"Бuxорода турли динларга эътиқод кўйган турли миллат ва элат вакилларидан иборат кўпсони ёшлар таълим олади ва яшайди. Улар ўртасида бири-бирининг динига нисбатан камситиши ва изза қилиш мезонлари юзага келиб қолмаслиги, дунёнинг турли давлатларида содир бўлаётган диний низолар ва урушлар онтини заҳарламаслиги учун олиб борилган тарифбот ишлари олиб борилади. Унинг натижасида ёшларнинг қараш ва фикрлари, амаллари бошқа дин ахилларига нисбатан чексиз мурувват, маданият ва анъана дарига яшайдиган ажнабийларга ибрат кўрсатиш туйгулари ошади, ижобийликка ўзгаради. Динлараро муносабатлар мустах-

Динлараро ва бир дин ичида бағрикенглик

камланади", - Ҳалқ депутатлари Бuxоро вилояти Кенгаши ҳузуридан Жамоат фонди директори Зариф Комилов.

Иштирокчилар Мир Араб олий мадрасаси ҳамда чёрковларнинг бирцида бўлиб, дин вакиллари билан сұхбатда бўлишиди. У ерда яратилган шароит ва имкониятлар билан танишишиди. Тарихий манбалар ҳақида тушунчага эта бўлишиди.

Семинар-тренинг давомида ЎзМУ, журналистика факултети профессори Ёқутхон Маматова, "Ўзбекистон 242" телерадиоканали бош мухаррири Нозима Тошпулатова, ЎзРФА Археологик институти катта иммий ходими Элдор Асанов ҳамда бошқа иммий ходимлар "Дунёвий давлатда диний ташкилотларнинг фаолият юритиш масалалари, муаммолар ва уларнинг ечимлари", "Динлараро ва бир дин ичида муносабатлар", "Ўзбекистонда динлараро ва бир дин ичида бағрикенглик ҳамда тинч-тотув яшашликни мустахкамлаш масалалари", "Журналистларнинг диний конфессия вакиллари билан ўзаро муносабати: воқелик, стереотиплар" мавзусида тақдимотлар килишиди. Диний ташкилотлар, иштирокчи ва тренерлар ўртасидағи мухокамалар қизигин баҳс-мунозараларга чорлади.

Лайло Ҳайитова

Ёш миниатюрачи

Санъат ва бадиий ижод орқали ёшларининг руҳияти ва маънавий дунёсини шакллантириш мухим ўрин тутади.

Ёш миниатюрачи Феруза Чўлиева хунармандчиларининг шу тури билан шугулланиб, ҳалкаро миқёсдаги бир неча нуғузли кўргазмаларда ўз ижодий ишлар билан иштирок этган. Истроилда бўлиб ўтган "Nachalat binyamin art & crafts", Дубайдаги "Expo2020", Истанбулда "Artcontact Istanbul", Венгрия давлатида "Mestersének Ünnepere" кўргазмалари шулар жумласидандир.

- Қадим Buxoro шаҳrimizning тарихий обидаларида накшлар, ранг - тасвирлар менга ёшлиқдан қизиқиш уйғоттан ва миниатюра санъатига меҳр кўйилшишга сабаб бўлган. Асосий мақсадим, Ўзбек миниатюрасини асарларим орқали ва ўз устимда ишлаш билан ривожлантириш. Қолаверса, ўзбек ҳалқи маданиятини дунё давлатларига шу санъат орқали танишишини мақсад қилганман дейди, - Чўлиева Феруза.

Имкониятларга бешик мамлакатимизда ҳар бир ёшнинг ташлаган дадил қадами ўзининг ижобий самарасини беради. Бу йўлда Ферузага ҳам мувваффакият тилаймиз!

Дилноза

Азизбек Мадиев: “Америкадағи Изланишларим Ўзбекистон учун”

Азизбек Мадиев. 1999 йилда Шофирикон туманида туғилган. Бугунги кунда Америка Кўшма Штатларининг "Mastercard" ва "JNLMESSE in USA management" компанияларида "Financial and Data Analyst", яъни бизнес ва ахборот хавфсизлиги лавозимида ишлаб келмоқда.

- **Бухородаги илму изланишларингиз ҳам ёшлар учун қизиқ...**

- 4-7 ёшидан маҳалламизда ги 58-сонли мактабча таълим муассасасига қатнашгандан. Спортта қизиқишим болалигидан бопланган. Айниқса, каратега. 4 ёшидан Бухоро спорт Федерацияси асосициясида "Карате" спорт тури билан фоал шуғуллантиришган. Жажжигина болажон пайтим кўлларим кўплаб республика чемпионатларида кўтарилган. Болалик экан, "кatta бўлсан, спортчи бўламан", дердим. Мактаб даврида эса қизиқиши ва мақсадлар ўзгара бошларкан. 2005-2014 йилларда Бухоро шаҳридаги 1-урта умумий ўрга таълим мактабида таҳсил олдим. Турли фан олимпиадалари, хусусан математика, инглиз тили, география фанлари бўйича юқори натижаларни кўлга кириптганман. 9 йиллик мактабни туттагача, Бухоро туманидаги Қишлоқ хўжалари коллежига кирдим. Колледжа инглиз тили ҳам жуда юқори даражада ўргатиларди. 2016 йилда Халқаро инглиз тили тест синовидан юқори 7 IELTS бални кўлга кирийтдим. 2017 йилда коллежни туттагача, хориж тили ҳамда бизнес-ахборот соҳасида билимларимни ошира бордим. Ва шу йили Тошкентдаги

Сингапур Менежментни Ривожлантириш Институти "Банк иши ва молия" йўналишида тўловшартнома асосида ўқишига қабул қилинди. 2021 йилда эса 7,5 IELTS баллига эга бўлдим.

- **Билишимизча, инглиз тили бўйича ўқувчиларни олий ўқув юртларига тайёрлашдан ташқари, бизнес соҳасида ҳам анча-мунча ишлар олиб боргансиз!**

- Ҳа. Талабалик давримдаёк, бир неча тижорат банкларида ҳамда хусусий корхоналарда амалий билимларимни оширгандан. Шунингдек, "Everest Education" ўқув марказида инструктор вазифасида ишлаганман. Иппирмадан зиёд ўқувчиларинг олий ўқув юртларига қабул қилинишларига мушарраф бўлдим.

- **Бугунги ишбилармон ёшлар жуда кўплаб Халқаро сертификатларга эга. Сиз-чи?**

- Талабалик давримда билимларимни оширишдан ташқари, бухгалтерия ва информатика аналитика асослари фанларидан кўшичма дарслар олдим. Жуда кўплаб халқаро сертификатлар соҳиби бўлдим. ACCA International Certificate, Finance Prize Awards, International Banking, Investment and Risk Management каби сертификатлар шулар жумласидан. Бундан ташқари, институт

томонидан "TOP-5" да кетма-кет 4 йил қабул қилиниб келдим. Олийгоҳнинг "Банк иши ва молия" йўналишини фахрли қизил диплом билан тутатдим.

- **Айни пайтда Америка Кўшма штатларида фаолият юритмоқдасиз...**

- Ҳа. "First Class Honours"ни туттагача, Америка Кўшма Штатларининг Нью Йорк штатига учдим. Магистратурани "Pace University"-нинг MBA in Information System йўналишида тутатдим. Бутун эса Американинг юқори даражадаги профессорлардан илм ўргандим. Халқаро компанияларда "Professor assistant" лавозимида ишлашга муваффак бўлдим. Айни пайтда "Mastercard" ва "JNLMESSE in USA management" компанияларида "Financial and Data Analyst" лавозимида ишлаб келмоқдаман.

- **Хўш. Натижা-чи? Америкада олаётган сабоқ ва олиб бораётган фаолиятнинг Ўзбекистон учун нима беради?**

- Ҳар бир сайъ-ҳаракатим, албатта, ўз Ватаним, ўз диёрим учун. Кўплаб бизнес лойиҳалар устида ишлайпман. Демак, Америкадат исланишларим Ўзбекистон учун! Ушбу лойиҳаларим мақсади – Ўзбекистон ва унинг бизнес соҳадаги ривожига қаратилган.

"BYO" мухбири сұхбатлашы.

Қайта тикланган жомеъ масжиди

2020 йилги кучли тўфонда тумандаги Қобуд ота жомеъ масжиди ҳам катта зарап кўриб, тамоман яроқсиз ҳолга келган. Ва аҳоли кучли шамоддан талафот кўрган манзиллардаги қайта бунёдкорлик ишларини ушбу жомеъ масжидни тиклашдан бошлашган.

"Миллий услубдаги масжидиң ички қисми 5000, ташки ҳовлини 1000 дан ортиқ намозхонни сиғдира олади. Бир вақтнинг ўзида 100 дан ортиқ киши фойдаланиши имконияти мавжуд", – деди туман

бош имом хатиби Мирзо Шумуродов.

Масжид баландлиги 27 метрни ташкил этувчи гумбаз ва 37 метрлик иккита катта минора миноралардан иборат.

Қоракўл: чанг-тўзон, қум барханлари остидан “омон чиққан” туман

2020 йилда "чанг-тўзон, қум барханлари остида қолган, минглаб хонадон ва идора-ташкилотлар бинолари шифтлари кўчиб, иншоотлари ағдарилиб кетган, бофу-роғ, томорқою иссиқхоналари яксон бўлган Қоракўл тумани учун кучли шамол талофатлари катта синов бўлганди. Қоракўлликларнинг тантлилиги билан бу оғрикли машақатлар биргаликда ентиб чиққалди. Бугун Қоракўл тумани бетакрор қиёфа касб этмоқда", – деди Қоракўл тумани ҳокими Хуршид Тоҳиров.

150 нафар ўқувчи таълим олади", – деди туман ҳокими.

Туман ІТ соҳасига мўлжалланган 220 ўринли мактаб, шунингдек, спорт мажмусаси, ўқув маркази, меҳмонхона ва яшил боғлар ҳам барпо этиши ишлари ҳам бошлаб юборилган.

"Қоракўл аҳли 2020 йилдан хозирга қадар жуда синовни йўлларни сабр-бардош билан босиб ўтди. Сув таъминоти, газ ва электр таъминотидаги узилиши ва йўқотишларга елкама-елка туриши. Шу сабр ва тантлиларни ўларок, 2025 йилгacha қоракўлликлар дардли нуқтага айланиси қолган кучли шамол талофатлари оғриклиарни батамон унтишиади. Таълим, ишлаб чиқариш, бунёдкорлик, айниқса, пахта, ҳом ашё, тўқимачилик ва газ саноатидаги ривожиниш, сунъий интеллект ва ІТ соҳасидаги юксалишлар қоракўлликларни бойитади. Олис чўл ҳудудидаги туман, нафакат, бунёдкорлик саноат ва курилиш, таълим соҳасидаги юксалишларга, балки катта туризм ўчиғи сифатидаги ҳам қайд этилади. Бу йўлда қоракўлликлар билан бир тану бир жонимиз", – деди Қоракўл тумани ҳокими Хуршид Тоҳиров.

400 ГЕКТАР МАЙДОНДА ГАЗ-КИМЁ КОМПЛЕКСИ

Қоракўл ва Олот туманлари чўл ҳудудининг умумий 400 гектар ер майдонида газ-кимё соҳасига ихтиносаштан эркин иқтисодий зона барпо этилган. Ўнда 2,7 миллиард АҚШ долларига тенг метанодан олефин олиш технологияси асосида газ-кимё комплексини куриши ва газ-кимё технологик кластерини ташкил этиши лойиҳаси амалга оширилмоқда. Лойиҳага "Gaz chemical complex MTO central Asia" МЧЖ етакчилик қилмоқда.

"Йилик экспорт хажми 261 миллион долларни ташкил қилиб, 20 фози экспортга йўналирилади. Лойиҳа тўла кувватда ишлай бошласа, ўн мингдан ортиқ ишчи кучи талаб этилади", – деди лойиҳа раҳбари Масрур Шакиров.

Лойиҳа доирасидаги Россия Федерациясининг "Энтер Инжениринг" компанияси билан ҳам ҳамкорликда иш олиб борилмоқда. Йирик кувватта эга технологик курилмалар ҳамда катта сиғимли юқ автомобиллари ишга туширилган. Шунингдек, Ўста Осиёда ишлаб қичарилган ван бир пайтнинг ўзида 380 тонна кўтarmaga эга юқ крани келтирилган.

МАКТАБГА ҚАЧОН БОРАСИЗ, ОТА

(Бошланиши 2-саҳифада)

Қайси тўғаракка қатнашып, ўртоқлари билан муомаласи қалай, билинг! Байрамодди тадбирларда иштирикни сўрсанг. Мактаб саҳнасида қандай роль ижро этади, қайси шоиригин шеърини ўқиётди, эшитиб кўринг. Тўғаракларга шунчаки қатнашыптими ёки фанни астойдил севадими? Ҳозиргача қандай ютуқларни кўлга киритди, биласизми?

Ҳа, сизга саволларимиз жудаям кўп, мактабга борсангиз, бу саволларга жавоб берга оласиз, аниқроғи ўзиниз жавоб излаб топасиз. Имконингиз етса, қўшимча машғулотларга, спорт мусобакаларига қизиқтириб, хусусий мураббий тайинланг! Индивидуал – юзма-юз гаплашинг, қалбига кулок тутин! Ўтиш даври кийинчиликларидан "эсон-омон" ўтиб олсин, кўллаб туринг, гап орасида кимнандир севадими ўйкми, билиб кўйсангиз ёмон бўлмайди... Асло бемахал юришига рухсат берманг!

ГАПЛАШГАНИ ГАП КЎП...

Қарант, шунча гаплар бор экан гаплашадиган. Мактабга боринг... Ёлғиз борманг, ўғлингизнинг оталари билан бирга боринг, "бормайман" дейишса, сиз боришига унданг, фарзандингиз ютуклари билан мактанинг, лозим топсангиз, улар билан мустахкам алоқа ўрнатинг, болалар учун ҳар нарсага тайёрсиз-ку! Наҳотки, ўғлингизнинг оталари билан муомала килишдан, алоқа ўрнатища қочасиз, ўйк бунга ишонмаймиз! Сиз ақлли, тадбирли отасиз, бундай муаммолар сиз билан содир бўлмайди, болангиз оналнгиз фахри, мактаб юлдузи, жамият кўрки бўлсин, шунга ҳаракат қилинг, буннинг удадидан чиқасиз, сизда ҳозир имкон бор, буннинг учун мактабга боринг, албатта боринг!

Муҳайё Назарова

МАКТАБДАГИ КИМ ТАЛАБГА ЖАВОБ БЕРМАЙДИ:

Таълим — мамлакатнинг келажагини белгилайди, тарбия эса таълимга йўл очади. Сўнгти йилларда, таълимни ривожлантириш ва сифатини ошириш йўлида қатор сабъ-ҳаракатлар амалта оширилиб келинмоқда. Мактаб дарслеклари янгиланиб, таълим муассасалари имкон қадар реконструкция қилинмоқда. Шунга қарамай, турли омиллар таъсирида таълим жараёнарида бўшлиқлар пайдо бўлмоқда. Бу ҳақда ўқитувчиларининг ўзи қандай фикрда ва бунинг ечимини нимада деб ҳисоблашади? Шу ва шу каби саволларга жавобни мактаб тизимидағи таълим-тарбия мисолида куйидаги фикрларда билиб олишингиз мумкин.

Мактаб, синф хонаси... кўз олдимизда ўқувчилар билан гавжум хоналар, партада нигоҳлари чақнаб ўтиган йигит-кизлар гавдаланди. Бир тасавур қилиб киринг-а, синфда 30 нафар ўқувчидан 10-15 нафари дарс ўтиrsa-ю бошқалари келмас, дарс бергингиз келадими.

**Нозима Авлиёкулова,
Көгөн шаңар 3- умумий ўрта
таълим мактаби ўқитувчisi:**

- Менинг дарсимда ўқувчилар фаол қатнашишади. Айниқса, давомат назорати Миллий гвардия зиммасига юклатылғач, мактаб ўқувчилари дарс қолдиришмаяпты. Қолаверса, дарсдан кейин тұтараплар ташкил қилинган. Тұтарапларда құшимча дарс берилиб, билимлари яна ҳам мустахкамланмоқда.

Феруза Аҳадова:

- Имкони бўлганда, дарсда телефондан фойдаланишни умуман манъ қилган бўлардим. Бизнин мактабда телефон ўқувчининг шахсий мулки сифатида дарс жараёнида йигиб олинмаяпти. Қолаверса, синф ўқувчиларидан телефонларни йигиб олгунча, дарснинг вақти ўтиб кетади. Аммо, танганинг бошқа томони бор, яъни телефонни ёнида саклаган ўқувчи унга чалийди. Ҳеч бўлмаганда, соатга қараб кўйиш учун ҳам фойдаланади. Бу ўз-ўзидан уни чалгитади ва шу сабабли ўқувчи дикқатини жамолмайди, фикри тарқоқ бўлади. Қолаверса, ўқувчилар тенгдошларини яширин камерага олиб, интернетга жойлашяпти. Бу уларнинг психологияси, тарбиясига салбий таъсирини ўтказмоқда. Бора-бора телефона муқкисидан кетиш оқибатларини тахмин қилиш қийин эмас. Ҳозирданок бунинг учкунлари кўриниб турибди. Энг маъқули, телефонни мактаб мусассасига олиб кирмаслик йўлларини қонунан мустаҳкамлаб кўйиш керак, деб ҳисоблайман.

Ойдин Бозорова:

- Телефон масаласи бутунги кун ёшларининг оғриқли жиҳати. Ижобий томони шуки, жуда тез фурсатда ўзларига кепракли адабиётларни топиб фойдаланишлари мумкин, салбий томони турли хилдаги бемаъни ўйинлар, жангари роликлар билан қимматли вақтларини бекор сарфлашларидир. Ўкувчилик қўлидан телефон териб олинмас экан, уларнинг фикрини дарсга қаратишнинг иложи йўқ.

Нозима Авлиёқулова:

- Бизнинг мактабда дастлаб, ўқувчилардан телефон йиғиб олинади ва кейин дарс бошланади. Дарс жараёнларида ўқитувчилар ҳам, ўқувчилар ҳам телефондан фойдаланишмайди.

Феруза Аҳадова,
Бухоро шаҳар 17-умумий ўрта таълим
мактаби ўқитувчиси:
йин тушиб кетмок-

- Давомат ийл сайин түшиб кетмок-
да. Айникса, 10-11-синф ўкувчилари
ОТМга кириш мақсадыда репетитор-
га қатнагани бунга асосий сабаб. Нега
мактабдаги билим билан эмас, айнан
репетиторга қатнаб, имтихонга тайёрлани-
шаётганига күп омиллар таъсир қиласы.
Биринчидан, бу
масала яна ўша моддий жиҳатта бориб тақалади. Яхши
тағым берә оладиган ўқитувчи репетиторликдан
топаётган пулині мактабда дарс беріб топа ол-
майды. Қолаверса, репетитор дарс бері-
ши учун ҳам, ўкувчиларнинг
дарс олиши учун ҳам ша-
роитларни ўзига куладай
қилиб яратади. Шунинг
хисобига давомат даражасы
талабга қониқарлы тарзда
жавоб бермаялты.

Ойдин Бозорова,
Бухоро шаҳар
39-умумий
урта таълим
мактаби
Ўқитувчиси:

- Мактабда давоматнинг тушиб кетиши ота-оналарнинг саёз дунёка-раши таъсирида юзага келмоқда.

Баъзи ота-оналар кўп шул топганлиги учун кибрга берилиб, фарзанди келажагини “таъминлаб” қўйганлигини айтса, кимлардир иктиносидий қийинчиликни рўйкаш қиласди. Яна бир тоифа борки, улар жуда бефарк, фарзанди мактаб қатнамаётганидан хабари ҳам йўқ. Афсуски, бундай ҳолатлар учраб турибди. 10-11-синфлар давомати пастлиги қўшимча курслар билан боғлиқлиги ҳеч кимга сир эмас. Репетиторлар - хусусий тадбиркор. Улар давлатга солик тулаётганлигини ёки мактабдаги ўкишига таъсир кўрсатмаётганлигини айтиб, фаолиятдарини одиб борищмоқда.

Ўқийдиган болалар ҳам курс, ҳам мактабни эпласа, бошқалари ё иш, ё бекорчилик билан банд бўлишишти. Бу масаланинг ечими ота-онада, деб биламан.

“Иккинчи телефон ўқитувчи учун”

Бундан бир неча йил илгари бутун синф ичида 2-3 нафар ўкувчидә телефон бўларди. Ҳозир эса битта ўкувчи гоҳида иккиталаб телефон билан юришади. Бири фойдаланиш учун, иккинчиси ўқитувчи телефон йигаёт-гандга “зарур” бўдади...(сизга таниш холатми, ўқувчилар?)

Рушана Набиева, рус тили ва адабиёти фани ўқитувчиси:

- Дарсда телефондан фойдаланишини умуман ёқламайман. Шунинг учун ҳам ҳар дарс олди биринчи навбатда телефонларини ўчириб кўйишларини талаб қиласман. Кўл телефони - дарс жараёнида билим оламан, деган ўқувчини чалғитищдан, ўқитувчини сўзини бўлишдан бошқасига хизмат қилмайди. Оддий иншо ёзища ҳам ўқувчилар телефондан фойдаланишпти. Бунақада болаларнинг мустақил фикри шаклланмайди, дунёқараши ўзгармайди. Шунинг учун, мактаб ўқувчиларига қимматбаҳо телефонга зарурат йўқ. Унинг пулига ўнлаб, ҳаттоқи, юзлаб китоб сотиб олса бўлали.

ТАЪЛИМНИНГ МУАММОЛАР:

Таълим – тарбиянинг ортидан келади

Ўқитувчининг меҳнати натижаси ўқувчилар билимида кўринади. Аммо, ўқувчи ҳам олган билимларини тақоролаши керак. Ҳозирги кунда ўқувчиларнинг билим олишга бўлган талаби ва интилиши устозларнинг меҳнатини оқладими?

Феруза Аҳадова:

- Мен 25 йиллик меҳнат тажрибадан келиб чиқиб айтаманки, ўқувчиларнинг билимга интилиши йилдан-йилга пасайиб боряпти. Ҳаттоқи, болалар пул сарфлаб ўқиётган репетиторлар ҳам билимга чанқоқлик йўқлигини айтишмоқда. Менинг назаримда, бунга сабаб Олий таълимга кириш осонлашганида, деб ўйлайман. Бизнинг давримизда мактабда олган билимимиз билан талаба бўлардик. Кейинчалик репетиторлик курслари авж олиб кетди. Ўқувчилар кечачо-кундуз ўқиш билан банд бўларди. Ҳозир эса аксарият ёшларнинг ОТМга имтиҳон топширишдан ҳадисирамайди, ўзидан кўнгли тўқ. Негаки, паст натижа билан ҳам талаба бўлишпти. Айниқса, хусусий университетларга кириш осонлашиб кетди. Баъзан ўз-ўзимизга савол бераман, айрим билим ва савияси юкори бўлмаган битирувчилар мактабда қандай қилиб дарс беришади? Кейин бу ўқувчиларнинг келажаги қандай бўлади?

Рушана Набиева:

- Мактабда ўқувчиларнинг билим олишга интилишини юз фоиз, деб баҳоламайман. Ҳар бир синфдан 3-4 нафар ўқувчи чин дилдан дарс тайёрлаб, уйга вазифаларни бажариб келади, холос. Қўшимча китоблар ўқишида, шеърлар ёдлашади. Мен рус тили ва адабиётидан дарс бераман. Ўқувчилар тил ўрганимочи бўлишади-ю, кунт билан ўрганишмаётганини кузатаман. Асосан, дангасалик уларни енгиб кўяпти, деб ўйлайман.

Ойдин Бозорова:

- Бугунги кун ўқувчилари қайсирид мәйнода жуда "ақлли". Улар ўз "қадрини билишади". Ўзига керакли фанларни иложи борича, яхши ўзлаштириш учун вақт ҳам, маблағ ҳам, имконият ҳам топишида. Аммо, бошқа фанлар ҳақида бу гапларни айтольмайман. Улар ўз мустақил фикрига эга. Ачинарли томони эса бугунги ўқувчи ёшларнинг кўпчилигиди мәйнавий бойликтан кўра, иқтисодий бойлик кўпроқ қизиқтираётгани, деб ўйлайман. Балки, шунинг учун уларда "худбинлик" тўйгуси кучлироқ кўринади.

ЎҚУВЧИМИ ЁКИ ЎҚИТУВЧИ?

Рушана Набиева:

- Мактабда энди дарс бериш бошлигар ўқитувчиларнинг ҳаммасининг ҳам билимидан қоникмайман. Улар, нафақат, билим балки, дунёқарашини ва кийиниш маданиятини ўстирища ўз устида ишлашга муҳтож. Ўқитувчиларда даъвогарлик қилишади-ю, янги илмларни эталлашта интилишмайди. Аммо,

улар орасида ўз бўлишига қарамай, ўта талабчан, ўқувчilar билан ишлашда психолотик ёндашадиган, кучли илмларни ҳам йўқ эмас. Ҳозирги мактаб дарслеклари мукаммал дараҷада ишланган. Бироқ, дарс беришда ўз ўқитувчilar орасида ўқувчiga етказа оладиганлari кам. Афуски, билими ўқувчиникидан паст устозлар ҳам учрайди.

Таълимнинг ўсиши учун қандай ўзгаришлар керак?

Мактабда таълим тизими ўсиши учун имкониятлар етарли. Аммо, яна нега камчиликлар кўзга кўриняпти? Бартараф этиш учун таклифлар ва ечимлар излаш лозим.

Феруза Аҳадова:

- Мактаб тизимида таълимни яхшилаш учун моддиятни яхшилашга ҳам эътибор қаратиш керак, назаримда. Ёш ўқитувчilar хаёли қарздорликдан кутилиши ва пулни нималарга етказиш билан банд бўлмаса, албатта, ўз устида ишлайди ва вақт ажратади. Ўзини ривожлантирган ўқитувчи билан таълимда ривожланishi бўлади. Бундан ташқари, мактаб-ота-она-махалла тизими ҳамкорлиги узилишларсиз бўлиши ва қозода қолиб кетмаслиги керак. Айрим ота-оналар билан сухбатлашганда, фарзандларни ўртасида девор пайдо бўлаётгани, боласининг

истагини англашолмайтганидан гапиришади. Агар шу "учлик" тизими яхшиланса, албатта, ўз натижасини кўрсатмай қолмайди. Ўқувчиларнинг ўқитувчilarга нисбатан муносабати ўзгарган. Бир синфда 35-40 тагача ўқувчи таълим олади. 45 дақиқада бунча ўқувчи билан ишлаш кийинлик қиласи. Хусусий ёки ихтисослашган мактабларда бир синфда 20 нафаргача ўқувчи ўййиди. Бу борада бир неча бор фикр билдирганимизда, синфлар сони камайтириляти-ю, ўқувчilar сони ўзгаришсиз қолиб кетмоқда. Таълим сифатига шу каби камчиликлар ўз таъсирини ўтказмай қолмайди.

Рушана Набиева:

- Мактаб тизимида таълим сифатини яхшилаш учун аввало, ўқувчilarнинг тарбияси билан шутулланиш керак. Агар синф олдида ўқитувчining ҳурмати бўлмаса, хеч бир ўқувчи уни тингламайди. Дарсда ўз юмушлари билан эмас, фан билан машғул бўлади.

Ойдин Бозорова:

- Таклиф: таълимда ўқувчilar дунёқарashi ва мавнавиятини оширишга алоҳида эътибор қаратиш лозим. Мәйнавий бой одам жиноят йўлига кирмайди, ҳар бир қиласидан ишини ўйлаб, ақл тарозисига кўйиб бажаради, кўркўона ҳаммага эргашавермайди, мамлакатни жахолат ботқонига чўктиромайди. Репетиторлар фаолиятини кескин изга солиш лозим. Чунки мактаб ва курс ўртасидаги "кураш"нинг оқибати самарали бўлмайди. Ҳали ҳаёт тажрибасига эта бўлмаган ўшлар бора-бора иккисини ҳам тан олмай қўйиш эҳтимоли бор, деб ўйлайман.

Нозима Авлиёқурова:

- Мактабда таълим сифатини ошириш кўп жиҳатдан ота-она бераётган тарбия ва ўқитувчининг масъулияти билан боғлиқ. Ота-она фарзандни имл олишига ундаса ва ўзи ҳам бу борада намуна бўла олса, болада интилиш пайдо бўлади. Бежизга, "Куш уясидаги кўрганини қиласи", -дейишмаган. Юқоридаги фикрларни ўқиб, хулоса қилиш мумкинки, ўқувчilarнинг таълимга бўлган иштиёқи, аввало, оиласда тарбия орқали шаклланади. Яхши таълим эса устозларнинг талаби ва салоҳиятига боғлиқ. Қолаверса, сифатли таълим-кулай шароитда ривожланади. Аммо, мавжуд имкониятдан оқилона фойдаланиб, ўз вақтида имлга эга бўлиш ҳар бир ўқувчининг ўзига ва келажигига фойда. Ахир, машҳур шахсларда ҳам бир кунда 24 соат вақт бўлган.

Зулфизар Мавлонова тайёрлади.

Бухоронинг қадимий дарвозалари нечта бўлган?

Бугунги кунда айрим фуқаролар, ҳатто зиёлилар ўртасида Бухоро дарвозалари сони 11 тами ёки 12 та деган масала баҳс-мунозара га сабаб бўлмоқда. Янглиш рақамлар тилга олиняпти.

Хозиргача Тошкент шаҳрида 12 та, Хива Ичанқалъада 4 та дарвоза бўлганлиги яхши маъдум. Ҳудди шундай Бухоро шаҳри дарвозалари сони 11 та. Бу инкор этиб бўлмайдиган ҳақиқат. Сабаби, дарвозаларноми, жойи, сурати ва кўриниши маълум.

Илк ўрга асрларда шаҳристон 18-20 тектар худудни эгаллаб, 7 дарвозали бўлган. Улар дарвозаи бозор, дарвозаи шаҳристон, дарвозаи Бани Саъд, дарвозаи Бани Асад, дарвозаи Каబиря, дарвозаи Ҳафс, дарвозаи Нав номлари билан аталган. Кейинчалик, шаҳар девори кенгайтирилиши натижасида дарвозалар сони ошиб борган.

Шаҳар девори охирги маротаба 1540-1549 йилларда шайбонийлар сулоласи вакили Абдулазизхон даврида кенгайтирилган. Натижада шаҳар умумий майдони 440-450 гектарни ташкил этган ва дарвозалар 11 тага етган. Дарвозалар сони XX аср бошлирагача шу ҳолатда ўзгарамай келган. Девор бўйлаб жойлашган 11 дарвоза орқали шаҳарга кириши-чиқиши назорат қилинган ва мустаҳкам кўрикландиган. Ярим айланга цилиндрисимон шаклдаги кўш минорали дарвозалар шом намозидан кейин ёпилиб, бомдод намозидан сўнг очилган.

Айримлар Арк дарвозасини ҳам шаҳар дарвозалари қаторига қўшиб, улар сонини 12 та, деб атасади. Бу мутлақо хато. Арк қалъасининг 800 метрли девори мавжуд ва у икки дарвозали бўлган. Шаҳарнинг 555 гектарлик майдонни ўраб турувчи девор узунлиги эса 12 километрни ташкил этган. Ўз-ўзидан кўриниб турнидик, бирбирига даҳли бўлмаган икки девор бор: Арк кўргони ихотаси ва шаҳар ихотаси.

Шу сабабдан ҳам Аркни шаҳар ичидағи шаҳарча, деб атасади.

Агар Арк дарвозаси умумий рўйхатта кўшиладиган бўлса, нега унинг иккичи дарвозаси ҳам айтилмайди. Арк хисорининг гарбий дарвозаси – Регистон, шарқий дарвозаси – Гўриён, деб номланган. Ҳозирда факат Регистон дарвозаси сақланган. Сиёвуш Вали дағи этилган Гўриён дарвозаси эса бузуб ташланган ва устидан девор тикланган.

Бухоро ҳақида кўплаб тарихий асарлар, манбалар, илмий адабиётлар, эсадалик ва қундакиллар, ҳарита ва чизмаларда дарвозалар ҳақида етарли маълумотлар берилган. Масалан, 1812-1813 йилларда Ўрта Осиёга саёҳат қилган ҳинд сайёхи Мирза Иззатулла Бухоронинг 11 дарвозаси борлигини бирма-бир изоҳлаб берган. Булар: "Мозор" дарвозаси, Самарқанд дарвозаси, Ҳазрати Имом дарвозаси, Талипч, Шергирон, Қоракўл, Шайх Жалол, Намозгоҳ, Саллахона ҳамда Қавола ёки Қарши дарвозаларири.

Ҳар бир дарвоза маълум маъно ва вазифаларга эга.

1911-1912 йилларда Туркистон ҳарбий батальони лейтенанти Парфенов ва капитан Фенинлар томонидан тайёрланган ҳаритада ҳам Бухоро шаҳридаги 547 та топографик пункт ва бинолар қаторида 11 дарвоза номи кўрсатилган. Бухоро шаҳар

дарвозалари сони 12 эмас, 11 талигини айрим бухороликларнинг ўзлари билмаслиги хижолатли ҳолат ҳисобланади.

Оlamга зиё таратган жонажон шаҳарларимиз тарихини ўрганишлик. Ўрганиш эса бизни хатоликларга йўл қўйишдан асраб қолади.

Шавкат Бобоҷонов,
Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика
университети доценти вазифасини бажарувчи,
тарих фанлари бўйича фалсафа доктори.

Жажжи

Бағри кент, саҳий отам,
У жуда яхши одам.
Меҳнат қиласи тинмай,
Дардини писанд этмай.

Не ташвишлар қийнайди,
Қиши, ёзми, демайди.
Ҳам суюнч, таянч отам
Мехр қуёш, дур одам.

Ота ўрни бўлакча,
Ҳис этар ҳар юракча.
Бор бўлинг ғамхўргинам,
Сизла олам бошқача.

Бор менинг саҳий отам,
У жуда яхши одам...

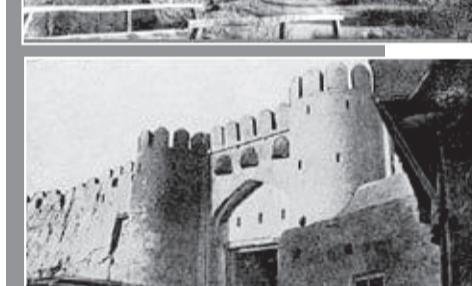
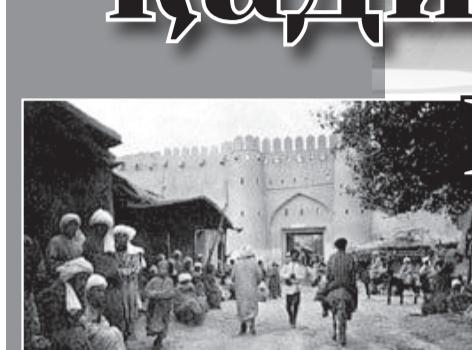
Элнура Мансурова,
Бухоро шаҳри.

Отажоним

ичимликлар совук ҳолда сақланган ҳолда ишлатилган.

Ёнидаги ҳайкаллар Пётр-I, чироқлар буларнинг ҳаммаси совға бўйиб, мақсад саройни европача услубда безаш. Кейинти ҳонада эса иккита ойна бўлган биринчи тўридаги "Кирқиз" ойнаси. Ушбу ойнага ким қараса, ўзининг 40 аксини кўради. Япониядан келтирилган шиша рангли ойналар билан безатилган кейинти ҳонада эса Амир ўз дўстлари билан чойхўрлик қилган. Бомдод намозидан кейин деразалар очилиб, ташқаридаги майин шабада ичкарига кирган. Яна бир ҳонада маҳфий сухбатлар ўтказилган. Ҳонадаги кийимлар Амирнинг чопонлари бўйиб, оғирлиги 20-25 килограмм бўлган. Чопонларга соғ тилла суви юргуттирилган. Амир бакувват одам бўлгани учун чопонлар катта бўлган. Амирнинг вазни 130 кг бўлган. Бу ҳонада камарлар, оёқ кийимлар ва Амирнинг шимлари кўйилган. Ҳуллас, Ситораи Моҳи хосса қизиқарли маълумотларга бой.

**Тарихий
маълумотлар асосида**
Бухоро туманидаги
22-умумий ўрта таълим мактаби
ўкувчиси Шукрон Мухторова
тайёрлади.

"Ситораи Моҳи Ҳоса" Бухоронинг сўнгти амири, Амир Саид Олимхоннинг ёзги саройларидан бўлган. Ситораи Моҳи Ҳоса (форсий тилдан олинган бўлиб "ситора" - юлдуз, "моҳ" - ой, "ҳоса" - ўхшашлик) деган маънони англатади. Амир даврида қурилган сарой 1911-1918 йилда қуриб битказилган. Яъни, 7 йилда қурилиб, икки қисмга ажратилган.

СИТОРАИ МОҲИ ҲОСА

Биринчи ҳовлида амирнинг заргар ва кандақорлари ўтириб, амирга келган меҳмонларга совабоп буюмлар тайёрлашган. Асосий ҳовли ичкари ҳовли бўлиб, деворлари европача усула безатилган. Чунки Амир, Россияда ўқиб ўрган вактларida русларнинг маданийи унга жуда ҳам ёққан. Ўша ердан Саккович Маккулин, деган лойиҳасини чизиб берган ва ўзимизнинг маҳаллий усталар курган. Бинонинг рўпарасида сарой саломхонаси бўлган. Тўғридаги эшик эса амирнинг ёткоҳонаси олиб борган. Ўтада амирнинг тахти бўлиб, эрталаб бомдод намозидан сўнг ҳамма салом бериш учун чиқкан. Саройда учта бино:

саломхона, меҳмонхона ва канизакхона бўлган.

Қабулхонада ок уй бўлиб, унинг номи "Хонаи Сафед" бўлган. У асосий ҳона бўлиб, тўрида амир таҳти бўлган. Тахт бизгача сақланмаган. Ревалюция даврида руслар томонидан олиб кетилган. Ҳозирги вактда Россия Федерациясининг Москва шаҳридаги Санкт Петербургнинг Эрмитаж музейида сақлаб келинади.

Моҳи Ҳосада ўрнатилган қандид оғирлиги 0,5 тоннагача келган ва у Франциядан келтирилган. Мебеллар Германиядан олиб келинган. Деворлари эса Ширин Муродов томонидан ганч билан безатилган. Ҳона юз йил яъни бир аср давомида таъмиранмай сақланиб келин-

ган. "Хонаи Сафед"га киришдан олдин амир қабулхонаси бўлиб амирни олдига киришдан олдин мана шу ҳонада кутиб турганлар. Мебеллар Россиянинг ёнғок дарахтидан ясалган. Мебелларни бўяшда турли хил бўйлардан фойдаланишган. Бошқа ҳонада эса заргарлик буюмлари ва соғ олтиндан қилинган кўзга бўлиб, ёнди эса амир болалари ётган бешикнинг қуббаси ва Қурвони Карим кўйилган. 1920 йил Бухорни босиб олган вақтда амир тунел орқали Афғонистонга етиб бориб, ўша ерда яшайди. 1944 йилда эса 63 ёшида вафот этади. Ҳонанинг рўпарасида эса музлаткич мавжуд. Уни устига муз бўлаклари кўйилиб, тўрт томондаги найчалардан сув оқиб, ичида мевалар ва

Ҳар бир ёш мактабни тутгаттач ёхуд ўрта маҳсус, касб ҳунар таълимига эга бўлгач, олий таълим муассасасида ўқишни орзу қиласди. Ба албатта, қайсиидир олийгоҳни танлашига тўғри келади.

Бухоро Педагогика институти ёшлар учун оқилона танловдор. Бу таълим даргоҳи ўз билим даражасини ошириши ва карьерасини шаклантиришига интилаётган ёшларга мўлжалланган замонавий олий таълим муассасасидир.

Баҳодир Маъмуро:

“Талабаларимиз Учинчи Ренессанс пойдеворини мустаҳкамлайди”

- Олийгоҳ дастлаб Бухоро давлат Университети таркибида бўлган. 2021 йилда алоҳида институт сифатида янги, кўркем бинода фаолият бошлади. Бу ерда халқаро тажрибага эга профессионал педагоглар томонидан сифатида таълим берилади. Олийгоҳимизда 6 та факультет бўлиб, 21 та бакалавр, 19 та магистратура йўналиши бўйича етук мутахассислар тайёрланади. Бутунги кунда таҳсил олаётган 11 мингта яқин талабаларимиз учун барча шарт-шароитлар яратилган, дейди Бухоро Педагогика институту ректори Баҳодир Маъмуро.

Ректоринг таъкидлашича, сифатида таълим учун яратиб берилётган имкониятлардан фойдаланган ҳолда талаба-ёшлар камида иккι-учта тилни биладиган мутахассис қилиб тайёрланади. Бунинг учун олийгоҳда барча шароит ва имкониятлар мавжуд. Бундан ташқари, 400 нафардан ортиқ талаба-ёшлар учун замонавий Талабалар Уйи хизмат кўрсатмоқда. Ижарада яшовчи талабалар холидан хабар олиб турилади ва узарга ҳам ижтимоий-иктисодий кўмак кўрсатилиди.

Дарҳақиат, институт талабалар Уйи ҳам, ўқув биноларида барча ўқув хоналари ҳам замонавий ва энг сўнгти услубдаги ўқув жиҳозлари билан жиҳозланган.

- Мен севимли маскамим - ўзим таҳсил оладиган ушбу институтга ҳар кун киреб келар эканман яратилган шароит, имкониятлардан кувват оламан, кўнглим тоғдай кўтарилади. Янада қунт билан ўқишига, изланишига ҳаракат қиласман, -дейди талабалардан бири.

Шу ўринда, институтда ташкил этилган “Зиё” театр студияси фаолияти назар ташпайдиган бўлсақ, ушбу йўналишида ўндан ортиқ, олийгоҳлар ўртасида ўқазилган танловда Бухоро Педагогика институти минтақавий босқичда голиб бўлди ва фахрли биринчи ўринни кўлга

киритди. 267 нафар талабалар хорижий чет тилини билиш даражасига эга бўлиб, шундан 2 нафари инглиз тилидан IELTS халқаро баҳолаш дараҷасидан 8 ва ундан юкори баҳоланди. Хорижий тил ва адабиёти факультети инглиз тили таълим йўналиши талабаси Гулархон Жумаеванинг Бухоро вилоятидаги олий таълим муассасалари ичida ятона Ўзбекистон Республикаси Президенти гранти соҳибасига айланганини фахр билан тилга олиш мумкин. Талабаларимизнинг 5 нафари эса турли давлат стипендиялари лойик, деб топиди.

- Талабаларимиз, нафақат, илмузланishi, балки спорт, маданият ва маънавият соҳасидаги ютуклари билан ҳам ўрнак бўлишмоқда. 6 нафар талабамиз жаҳон чемпионлигини кўлга киритган бўлса, 12 нафари Осиё чемпиони бўлди. 42 нафари Ўзбекистон чемпионатига чиқиб, институтимизга шараф келтириди, - сўзида давом этди ректор.

Институтда ёшлар иттифоқи бошлангич ташкилоти ҳамда волонтерлик маркази ёшлар ташаббусларини ҳар томонлама кўллаб-кувватлаб келмоқда. Маянвий-маърифий тадбирларнинг ҳам кўлами кенг. Биргина ҳазрат Мир Алишер Навоий таваллудининг 583 йиллиги муносабати билан ўқазилган тадбирда хорижий соҳа вакилларининг иштирок этишгани ўзаро халқаро алоқаларни кучайтириш юзасидан олиб борилётган ишларнинг саломини кўрсатади. Таниқли тарихи олим ва Туркия давлатининг Ҳасеттепе университети профессори, докторлари билан сұхбатлар талабалар қалбидан улуг сўйимо ва унинг ижодига нисбатан янада муҳабbat ўғотди.

Бундан ташқари, педагогика, психология, мактабгача ва бошлангич таълим ҳамда хорижий тиллар каби таълим йўналишларида ўзаро халқаро алоқаларни кучайтириш юзасидан келишувга эришилди.

- Талаба-ёшларимизнинг ҳар томонлама кўллаб-кувватлашини келгусида уларнинг юргкорига ярайдиган касб эгаси бўлиб этишлари учун Учинчи Ренессанс пойдеворини мустаҳкамлашга хизмат қилишига ишонаман. Уларнинг пухта билим эгаллаши учун турли хориж давлатлари билан ҳам ҳамкорлик ишлари амала оширилмоқда. Яқинда А.И. Герцен номидаги Россия давлат педагогика университетининг Тошкентдаги филиали ўртасида ҳамкорлик меморандумини имзолади. Институтта Озарбайжон-Туркия ҳамкорлигидаги ташкил этилган БЗТ Турон академияси директори, Турк дунёси ижтимоий тадқиқотлар изланувчилиари маркази раҳбари Ниямаддин Шукуров, Туркияning Эге университети профессори Айлин Гўзташ ҳамда Озарбайжон миллий илмлар академияси илмий тадқиқотчиси Фераҳила Бабаеваларнинг ташрифи ҳам илмий ва маданий соҳалар бўйича ҳамкорликларни ўлга

кўйиш учун мухим қадам бўлди. Бундай ҳамкорлик профессор-юқитувчилар ва талабалар алмашинуви, профессор-юқитувчиларнинг малака оширишини ўйла гўйиш, таълим соҳасидаги ўзаро тажрибаларни ўрганиш, илмий журнallarda ҳамкорликда мақолалар нашр қилишда аҳамият касб этади, -дейди институт ректори Баҳодир Маъмуро.

Шунингдек, Т.Шевченко номидаги Киев миллий университети пойдеворини мустаҳкамлашга хамкорликда мақолалар нашр қилишда аҳамият касб этади, -дейди институт ректори Баҳодир Маъмуро.

Александр Безносюк Бухоро давлат педагогика институтига ташриф бўюрди ва институт ректори билан учрашди. Учрашув давомида Киев миллий университетига рус тилида чоп этилган “Спортивная метрология” дарслигининг тақдимоти бўлиб ўтди. Профессор Александр Безносюкнинг жисмоний маданият таълим йўналиши талабалари иштироқида “Миллий ва ҳаракатли ўйинларни ўқитиши методикаси” фанидан маъруза машгулолларини ўтказгани ўз самарасини берди.

Талаба-ёшларнинг таълим олиши учун көнг имкониятлар яратилганига ҳар биримиз гувох бўляпмиз. Демак, талабаларимиз ҳам шунга яраша янги Ўзбекистонни, Учинчи Ренессанс пойдеворини мустаҳкамлашга хамкорликда мақолалар нашр қилишда аҳамият касб этади, -дейди институт ректори Баҳодир Маъмуро.

Рустамжон Раҳимбоев,
Бухоро давлат Педагогика институти ректори ёрдамчisi.

Олийгоҳ нурхонаси

Бухоро давлат Педагогика институтида китобхон талаба-ёшлар учун Ахборот-ресурс марказимиз томонидан самарали ишлар амала оширилмоқда.

5 та муҳим ташаббус маънавият билан йўғрилган. Китобхон талаба-ёшларнинг маънавиятими юксалтириш, улар ўртасида китобхонликни кенг тарғиб қилиш бўйича тизимли ишларни ташкил этиши йўлидаги сайъ-ҳаракатларимиз фикримизга ёрқин мисол бўлди. Ҳозирги вақтда ушбу марказ 22 600 дан ортиқ босма ва электрон ресурслар фонди

билан китобхонларга хизмат килмоқда.

Талабалар фанга оид ёхуд бадиий адабиёт фондида маълумот ва керакли китобларни ҳеч қийналмай топишади. Базадаги электрон ресурслардан ҳам унумли фойдаланишиди.

Ахборот-ресурс марказимиз томонидан китоб тақдимотлари, китобхонлик беллашувлари, онлайн викториналар ташкил этиби

турлиди. Турли маънавий-маърифий кечалар, мушоиралар ўтказилиди.

Илму-зё, маърифату маънавият тарқатишида хизмат кўрсатиб келаётган Ахборот-ресурс марказлари, аслида, нурхоналардир. Талабаларнинг бу беминнат нурхоналардан баҳраманд бўлишгаётгани эса ўз келажакларини ёруғ ўйларга, улкан манзилларга чорлайди.

Насиба Қўрбанова,
Бухоро давлат Педагогика институти Ахборот-ресурс маркази директори.

MUASSIS :

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
YOSHLAR ISHLARI
AGENTLIGINING BUXORO
VILOYATI YOSHLAR ISHLARI
BOSHQARMASI

Bosh muharrir :
Laylo HAYITOVA

Gazeta Buxoro viloyati Matbuot va axborot boshqarmasi tomonidan
2017 yil 15 dekabrda 05-081 tartib raqami bilan ro'yhatga olingan.

BOSH HAMKOR:

O'zbekiston yoshlari ittifoqi
Buxoro viloyati Kengashi

TAHRIR HAY'ATI:
Shavkat Rahmonov
Mirali Hamroyev
Jamol Nosirov
Gulnora Samiyeva
Mirshod Ochilov

TAHRIRIYAT MANZILI:

Buxoro shahri, Alisher Navoiy ko'chasi, 20-uy.

TAHRIRIYAT HISOB-RAQAMI:

20210000404114165001 "Agrobank"

Buxoro shahar filiali, MFO: 00089, OKONX:
87100, STIR: 203590296
Nashr ko'satkichi: 3051

ISSN 2181-6557

9 772181 655003
SAHIFALOVCHI -
DIZAYER:
Xurshid Abdullayev

Gazeta "Buxoro bosmaxonasi" MCHJda
1546 nusxada bosildi.

Bosmaxona manzili:
Buxoro shahri, I. Mo'minov ko'chasi, 27-uy
Tel: (0365)223-25-38

Navbatchi muharrirlar:
Zulfizar Mavlonova
Dilnavoz To'xtayeva

Hajmi 2 bosma taboq. Qog'oz bichimi A-3. -buyurtma.
Topsirildi — 10:00. Chop etish vaqt: 11:00
Bahozi kelishilgan narxa
18.03.2024 yil
www.buxoro-yoshlari.uz сайти орқали биз билан бирлашинг.